

**2013. gada zirņu selekcijas materiāla
izvērtēšana bioloģisko
lauksaimniecības kultūraugu
audzēšanas tehnoloģiju ieviešanai.**

DARBA MĒRĶIS:

Veikt zirņu selekcijas materiāla izvērtēšanu, lai iegūtu jaunas Latvijas apstākļiem piemērotas bioloģisko lauksaimniecības kultūraugu audzēšanas tehnoloģiju ieviešanai.

METODES UN MATERIĀLI

Zirņu selekcijas materiāla izvērtēšanas apjomi 2013.gadā
Valsts Priekuļu laukauga selekcijas institūta Bioloģiskajā
augsekā D2.

Audzētavas nosaukums	Līniju skaits
Konkursa šķirņu salīdzinājums:	19
Kontroles šķirņu salīdzinājums:	10
<u>Kopā:</u>	29

Zirņu izmēģinājuma audzēšanas apstākļu raksturojums Valsts Priekuļu laukauga selekcijas institūta Bioloģiskajā augsekā D2, 2013. g.

Raksturojošais rādītājs	Apraksts
Lauka nosaukums	Bioloģiskā augseka D2
Priekšaugšs	Kartupeļi
Augsnes tips	Pv
Augsnes mehāniskais sastāvs	sM
pH _{KCl}	6.0
Organiskās vielas saturs, %	2.1
P ₂ O ₅ saturs augsnē mg kg ⁻¹	205
K ₂ O saturs augsnē mg kg ⁻¹	150
Augsnes apstrāde	Aršana, šļūkšana
Sēja	7.05.2013
Izsējas norma dīgtspējīgi graudi uz 1 m ²	220
Ražas novākšana	13.08.2013

Agrometeoroloģiskie apstākļi

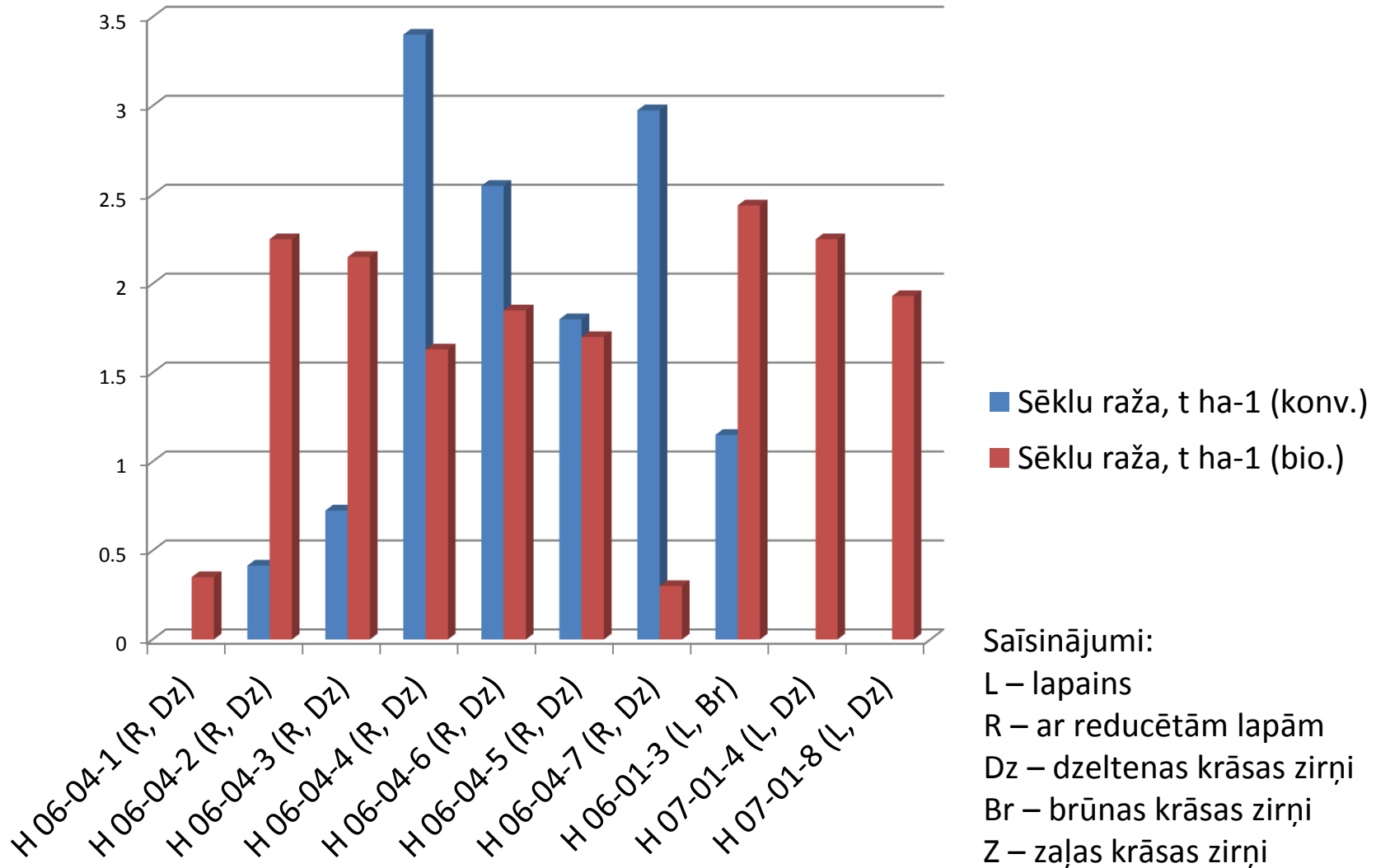
- Zirņu sēja Priekuļu bioloģiskajā laukā tika veikta maija I. dekādē - 6. maijā, kad gaisa vidējā temperatūra Priekuļos bija par 3.6 °C virs normas un nokrišņu nebija.
- Bet tā kā aprīļa vidējais nokrišņu daudzums Priekuļos bija 134 % no normas, augsnes mitrums bija pietiekošs labvēlīgai zirņu dīgstu attīstībai.
- Pirmie dīgsti parādījās desmitajā dienā pēc sējas. To turpmākā attīstība norisinājās ļoti strauji, jo maija II un III dekādē bija liels nokrišņu daudzums, attiecīgi 281 un 208 % no normas un augsta vidējā gaisa temperatūra 16.3 un 15.2 °C.
- Zirņu ziedēšanas fāze iestājās jūnija II dekādē no 10. līdz 23. jūnijam, kad vidējā gaisa temperatūra bija 15.2 °C un nokrišņu daudzums 34 % no normas.
- Jūlija mēnesī zirņiem norisinās pākšu veidošanās, meteoroloģiskie apstākļi Priekuļos bija labvēlīgi zirņu pākšu un zirņu sēklu veidošanai – vidējā gaisa temperatūras bija 17.7 °C, bet nokrišņu daudzums 29 % no normas.
- Zirņu novākšana tika uzsākta un nobeigta augusta pirmajā dekādē, kad vidējā gaisa temperatūra Priekuļos bija 19.8 °C un nokrišņu daudzums – 36 % no normas. Zirņu sēklu mitrums novākšanas laikā bija tuvu pie tā, kādam jābūt standartmitrumam pākšaugu sēklās – 14 %. Kuļot zirņus šādos sausuma apstākļos, radās ražas zudumi, un zirņi tika šķelti.

Selekcijas materiālam tika:

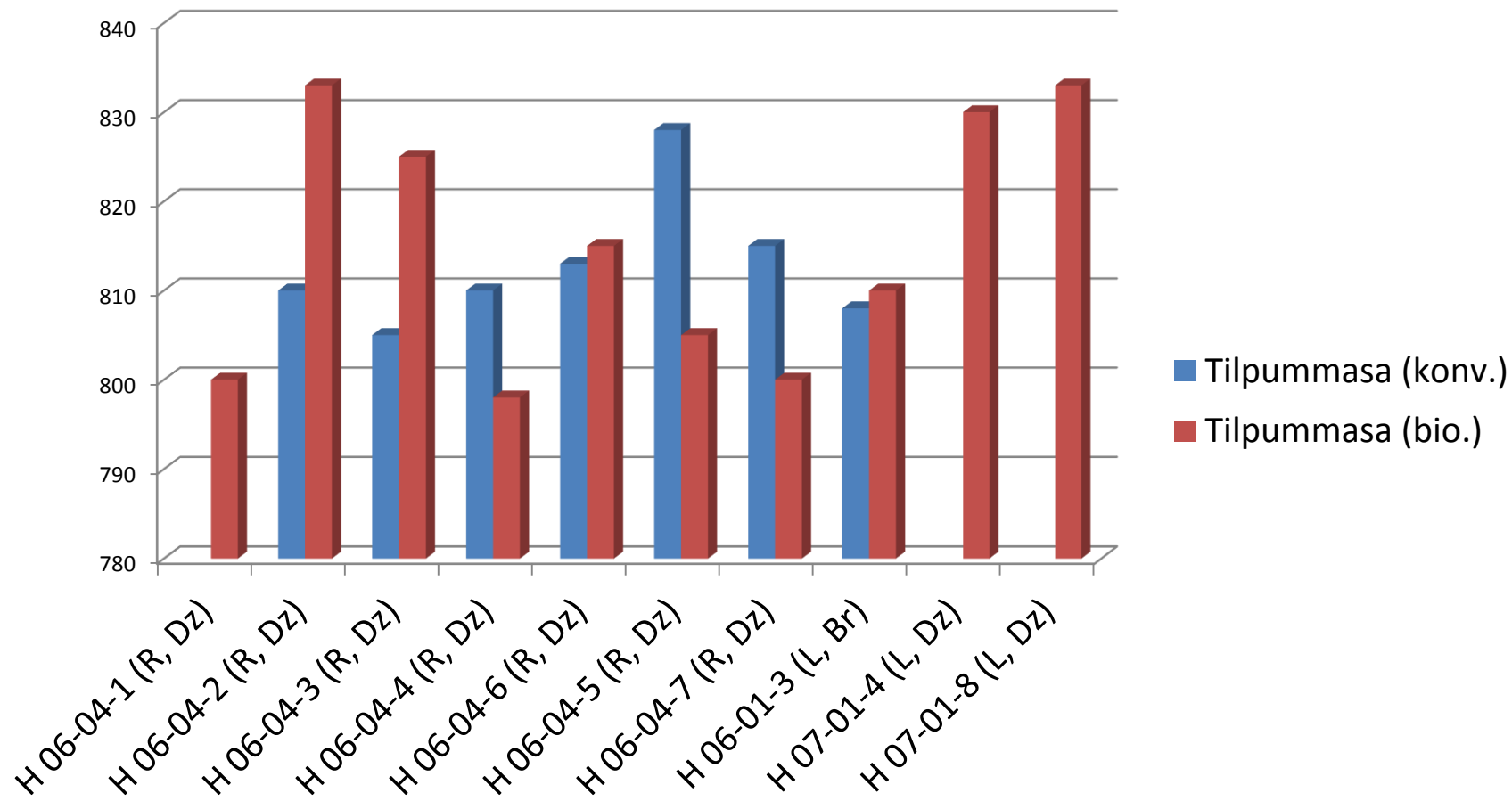
- fenoloģiskās attīstības fāzes;
- izturība pret dažādu biotisko faktoru ietekmi (slimības, kaitēkļi, nezāļu ietekme u.c.);
- noturība pret veldrēšanos;
- raža;
- sēkļu paraugiem 1000 sēkļu masu nosaka atbilstoši ISTA metodikām;
- sēkļu tilpummasu noteica 0.5 l četros atkārtojumos;
- proteīna noteikšanai izmanto graudu analizatoru Infratec 124.

Rezultāti

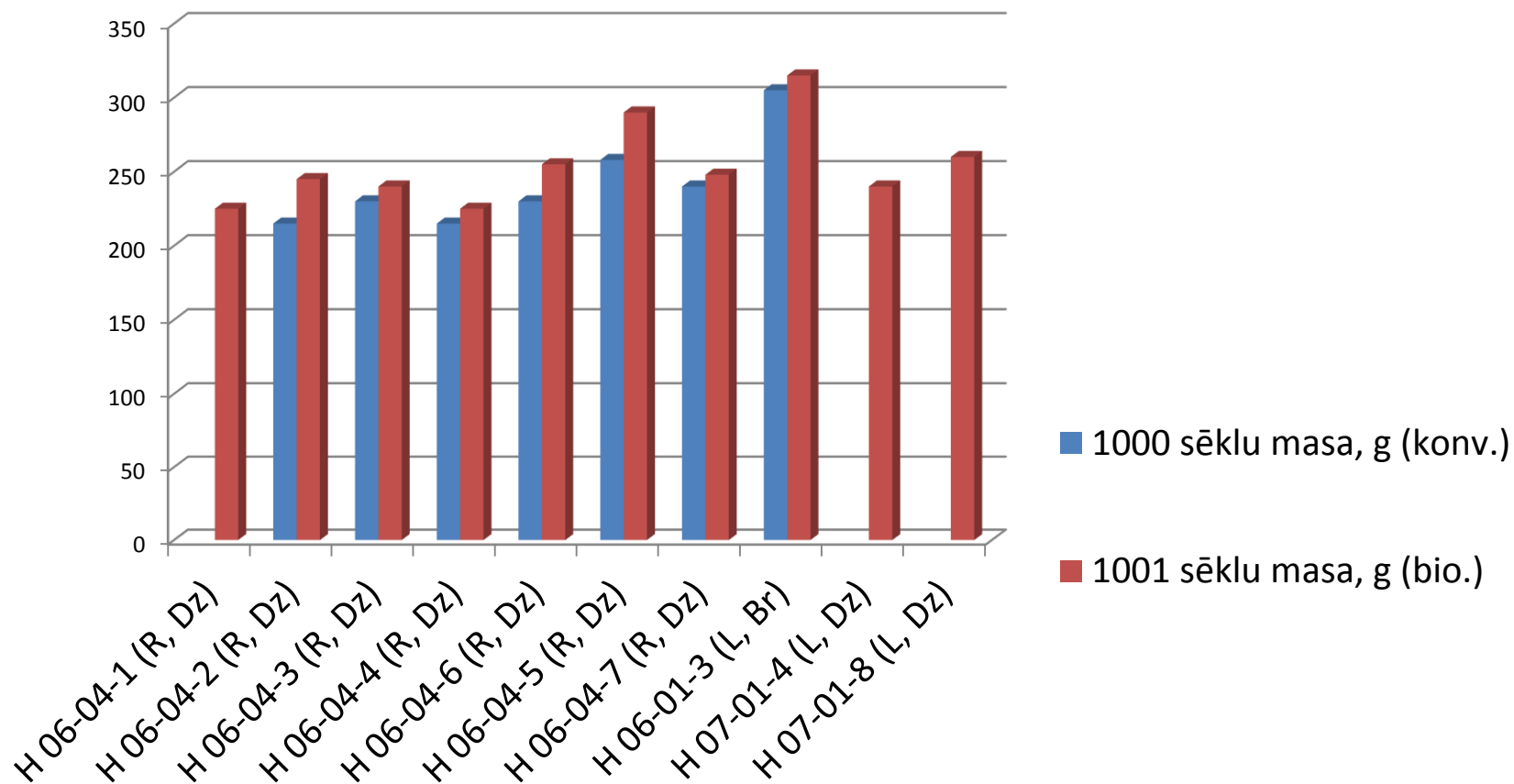
Kontroles šķirņu salīdzinājums:

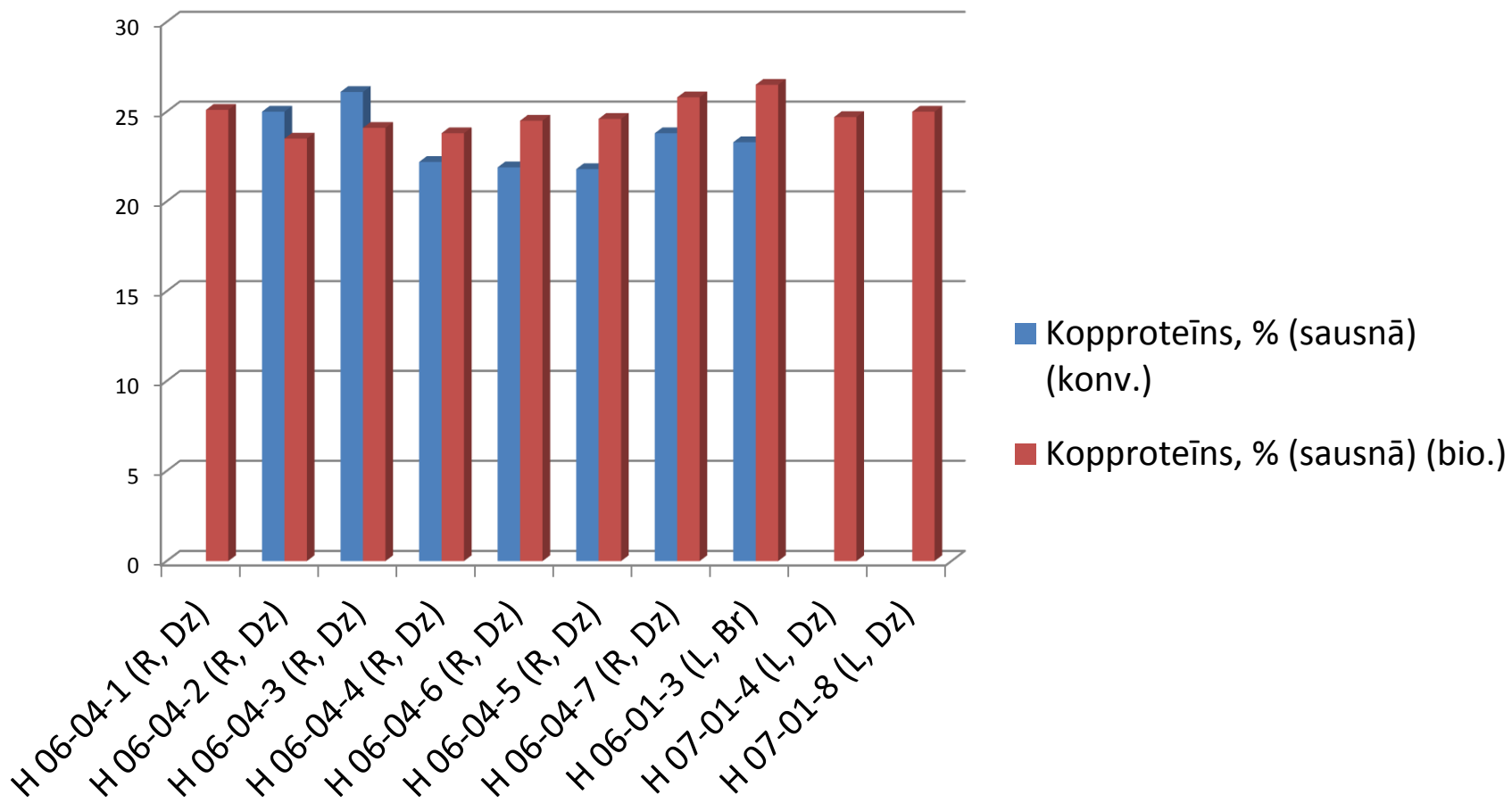
Kontroles šķirņu salīdzinājums:

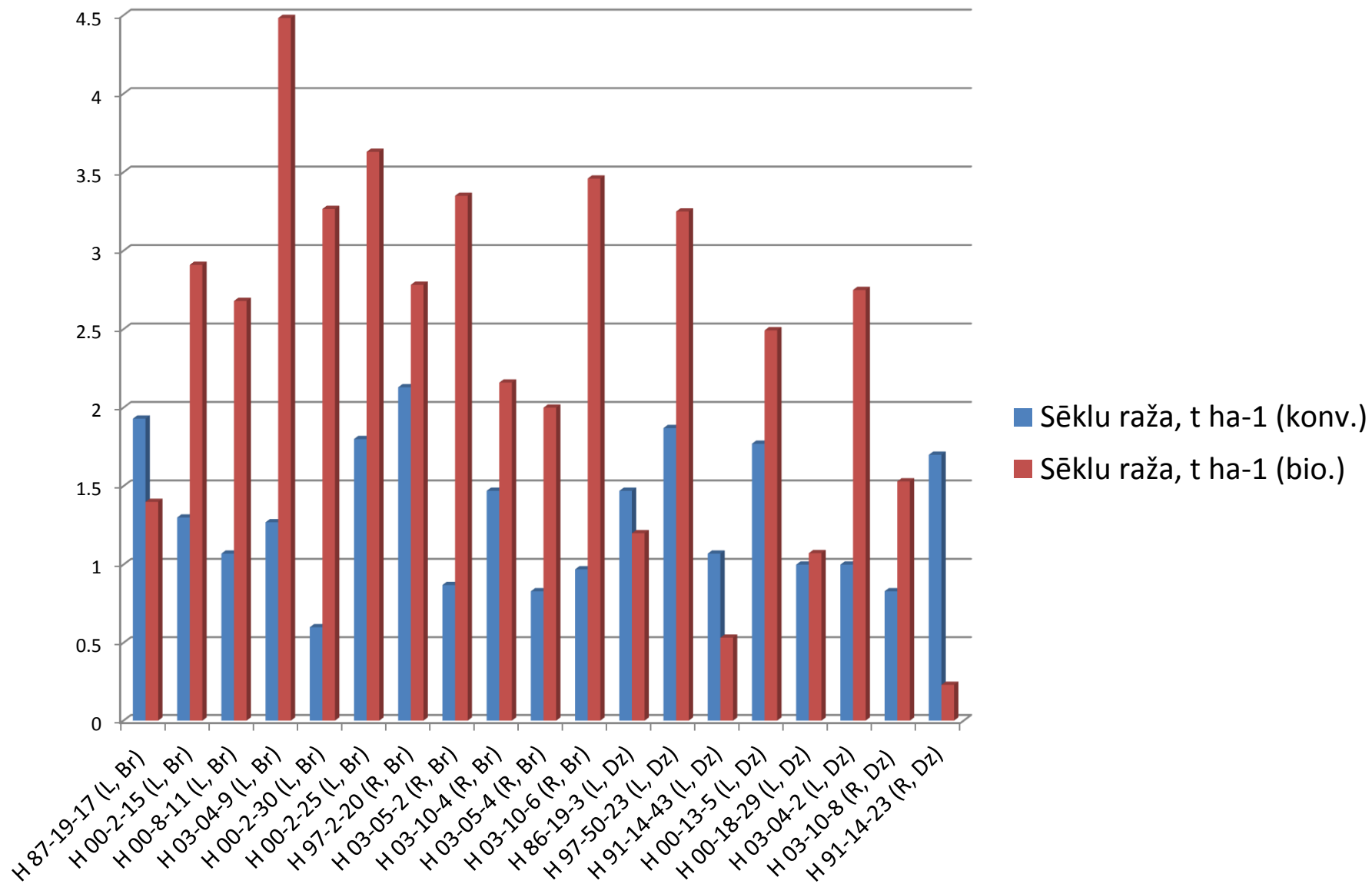
Kontroles šķirņu salīdzinājums:

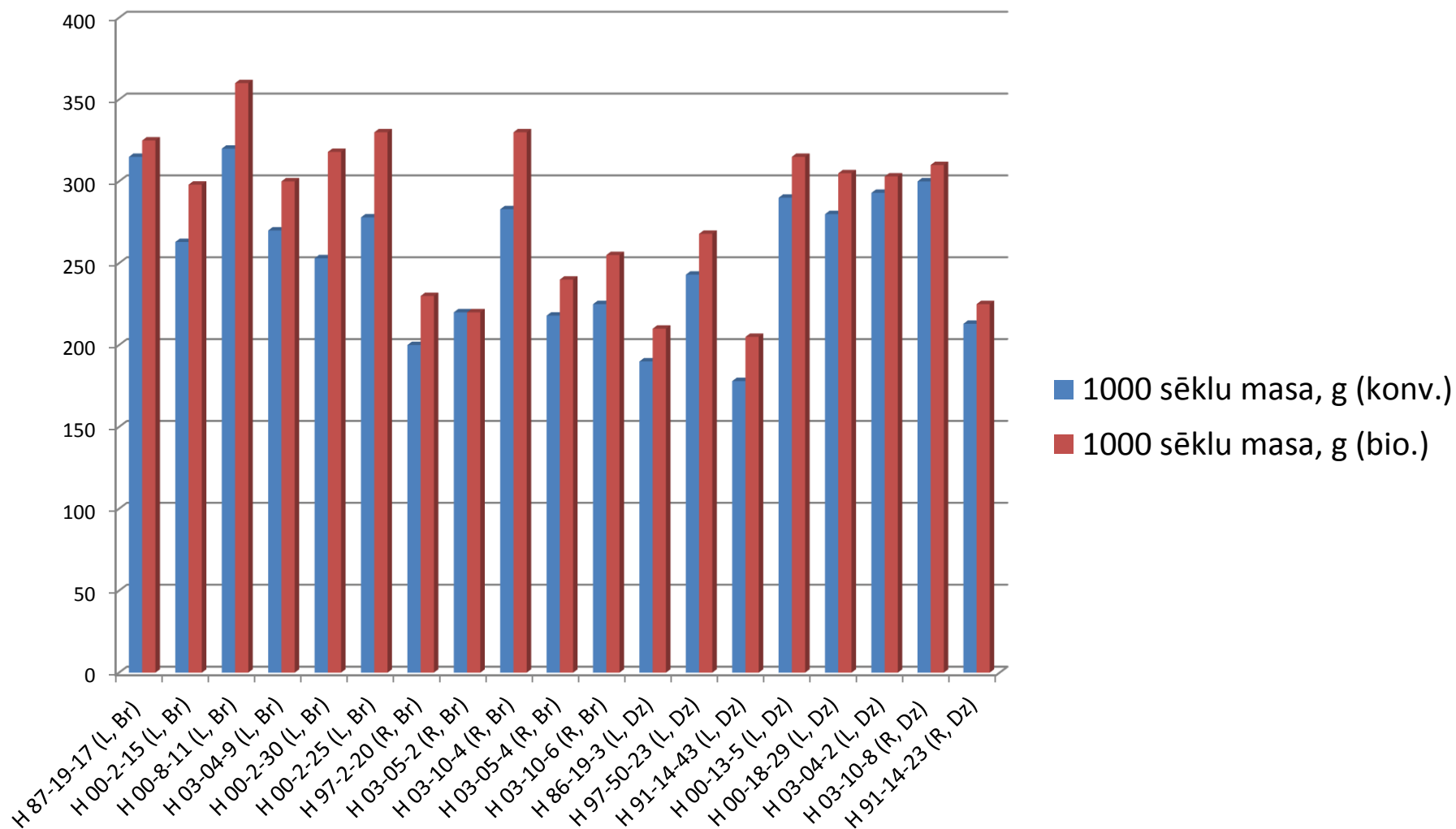
Kontroles šķirņu salīdzinājums:

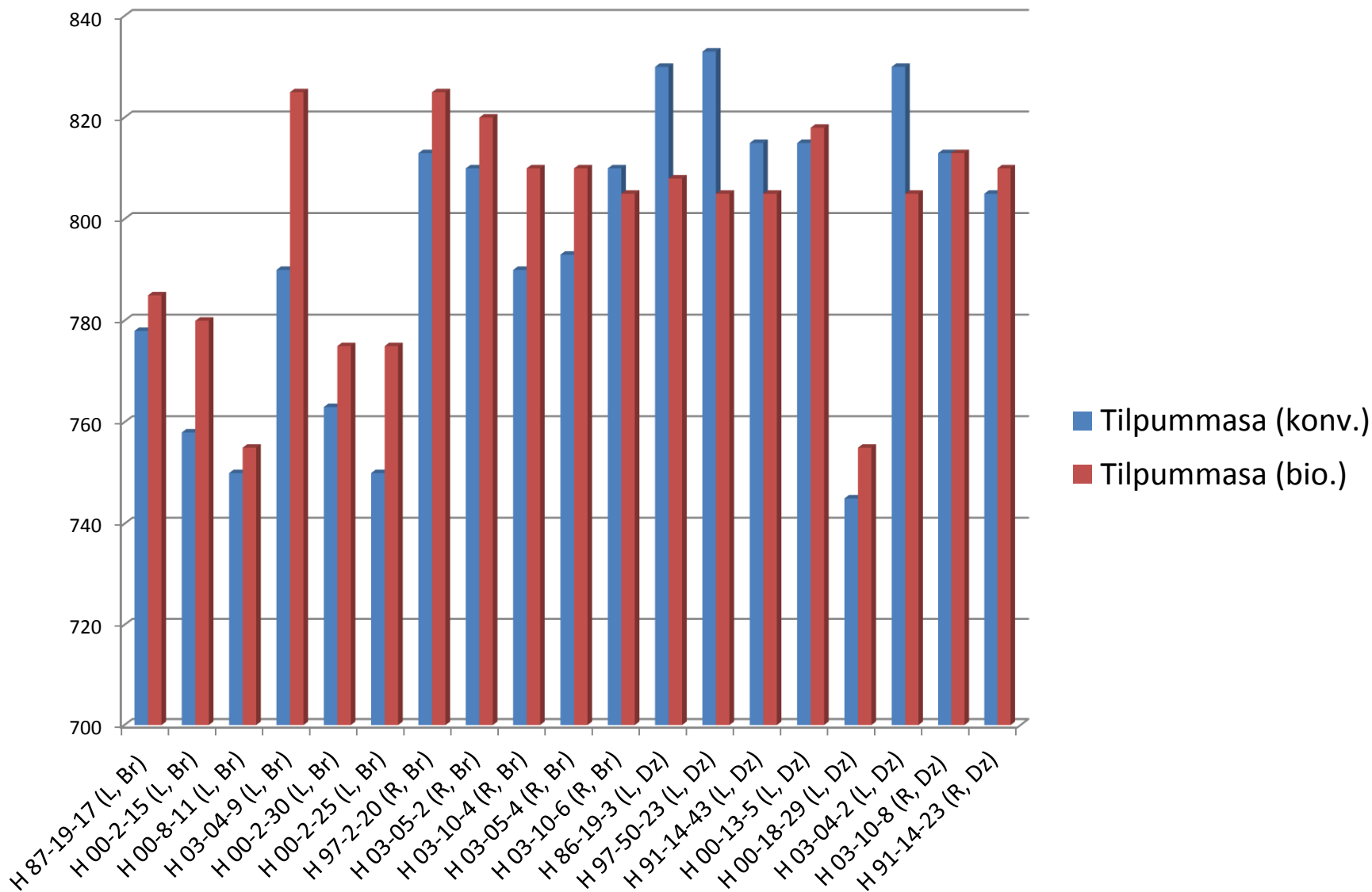
Konkursa šķirņu salīdzinājums:

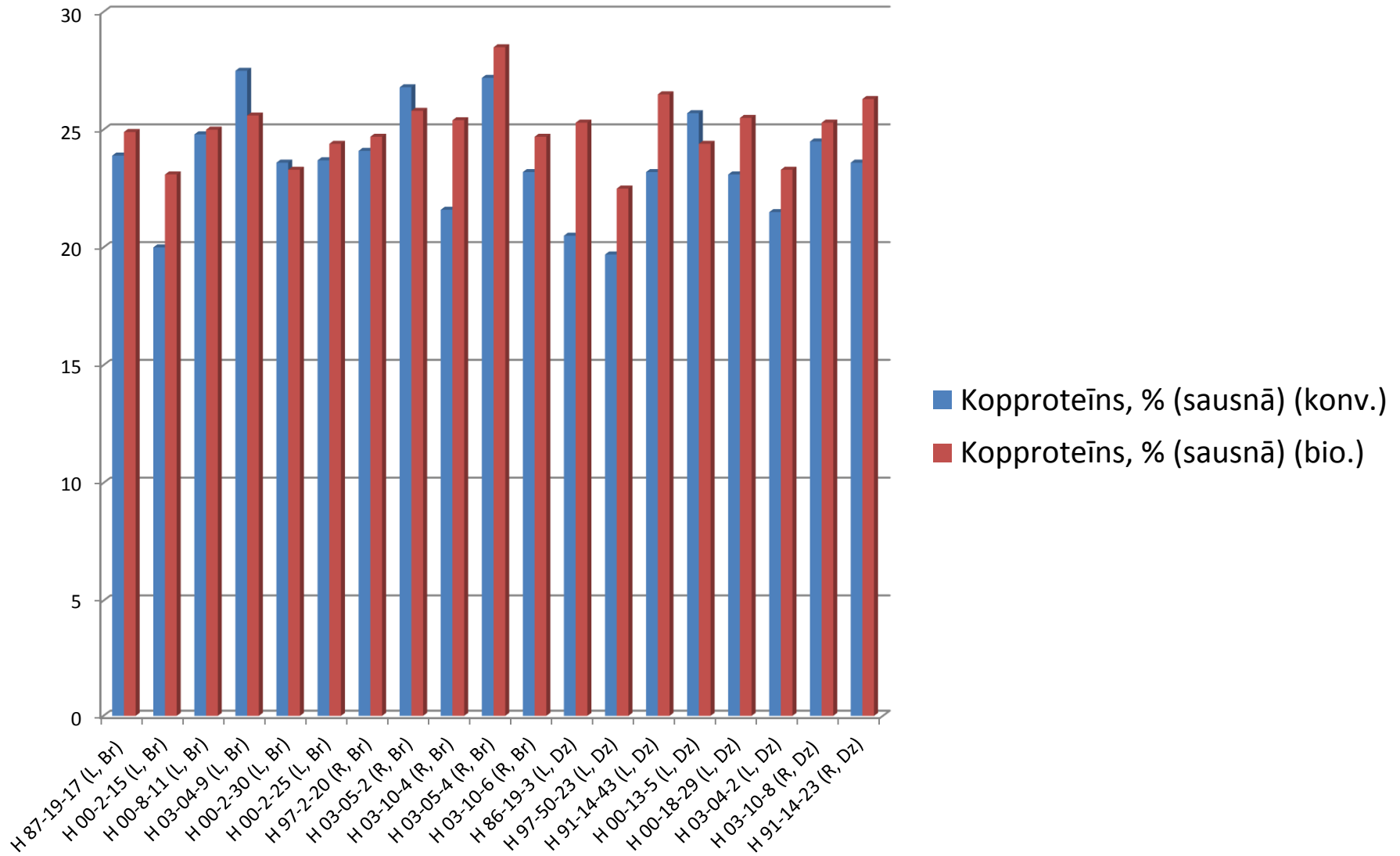
Konkursa šķirņu salīdzinājums:

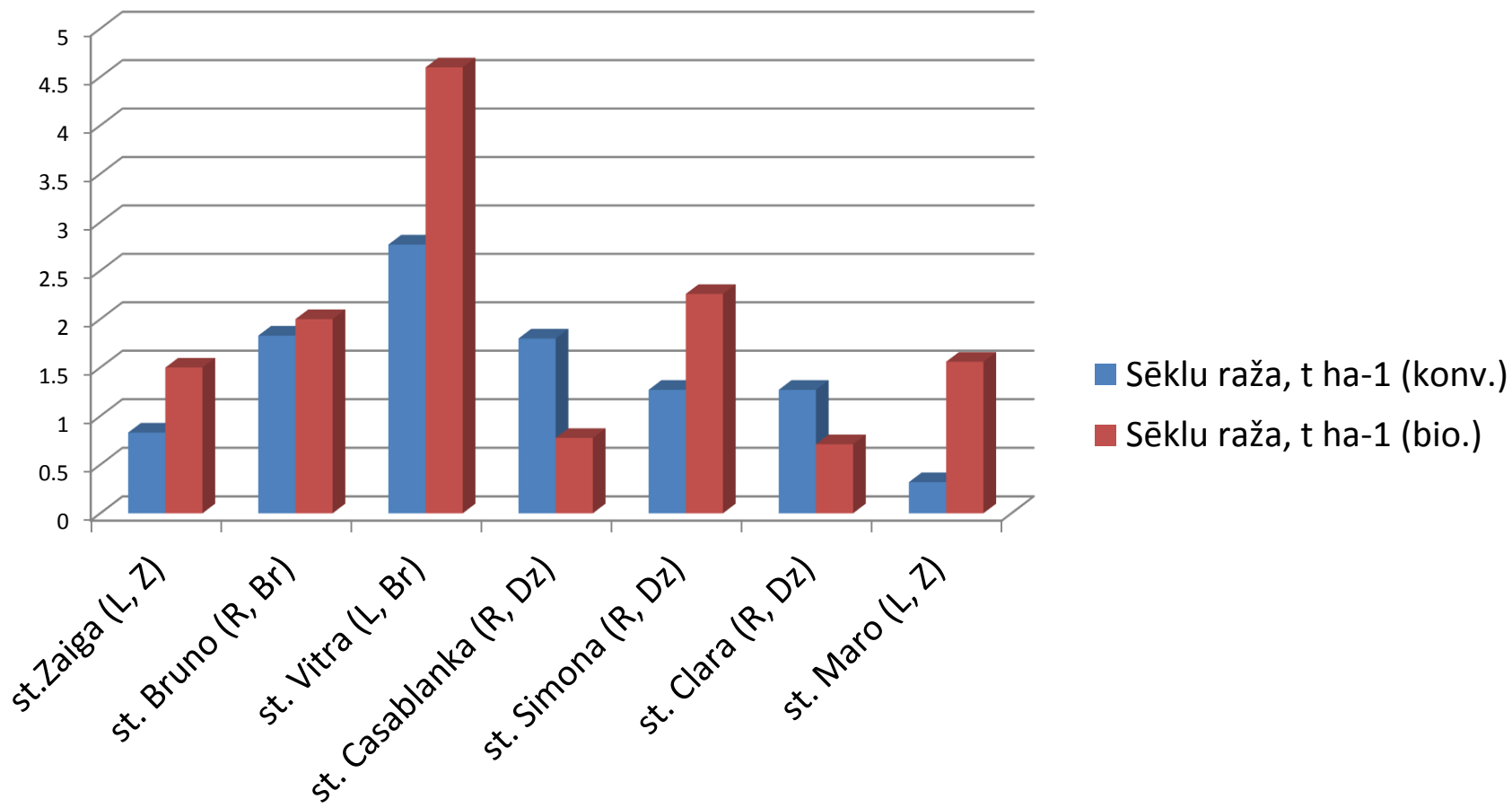
Konkursa šķirņu salīdzinājums:

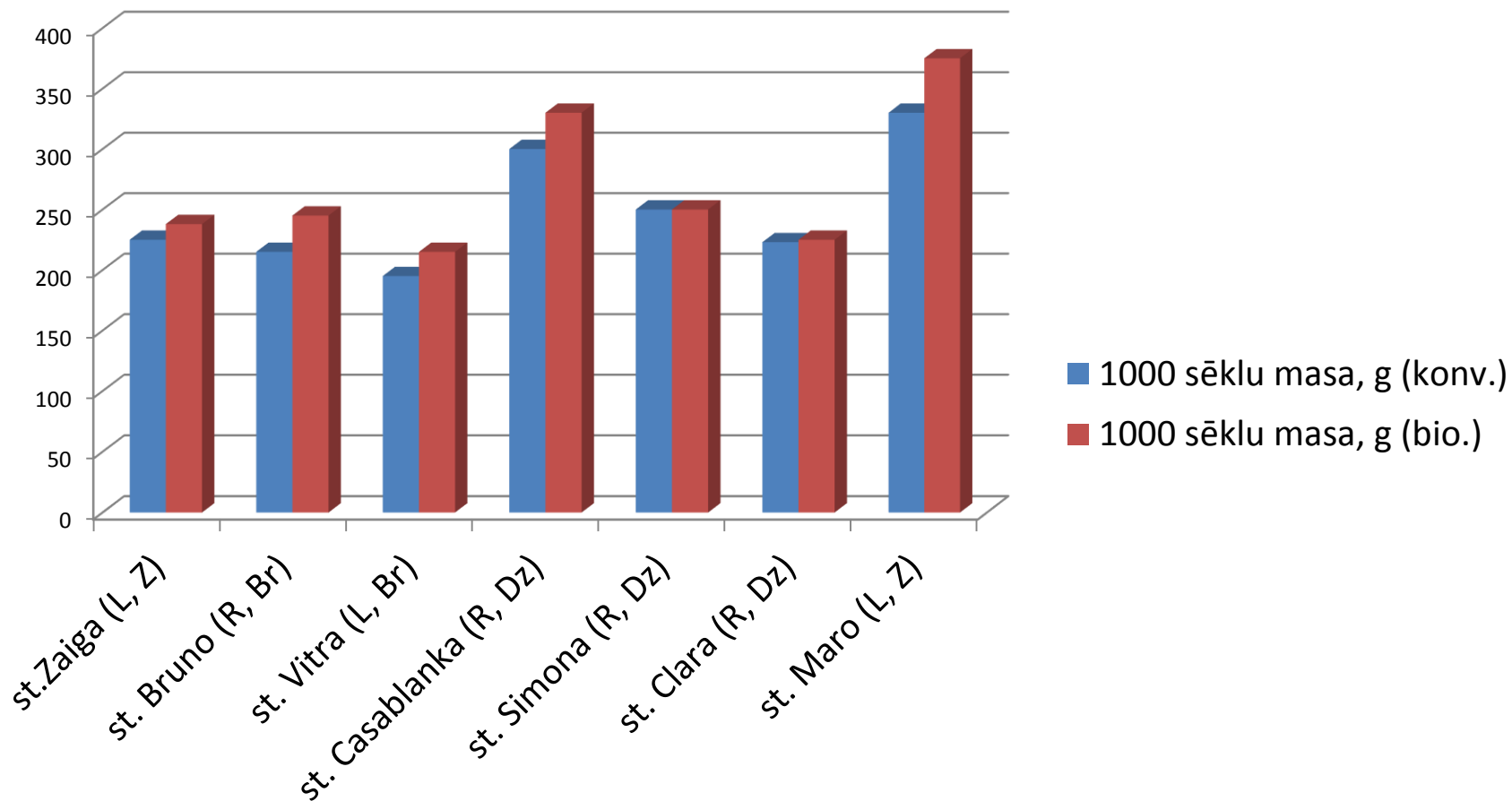
Konkursa šķirņu salīdzinājums:

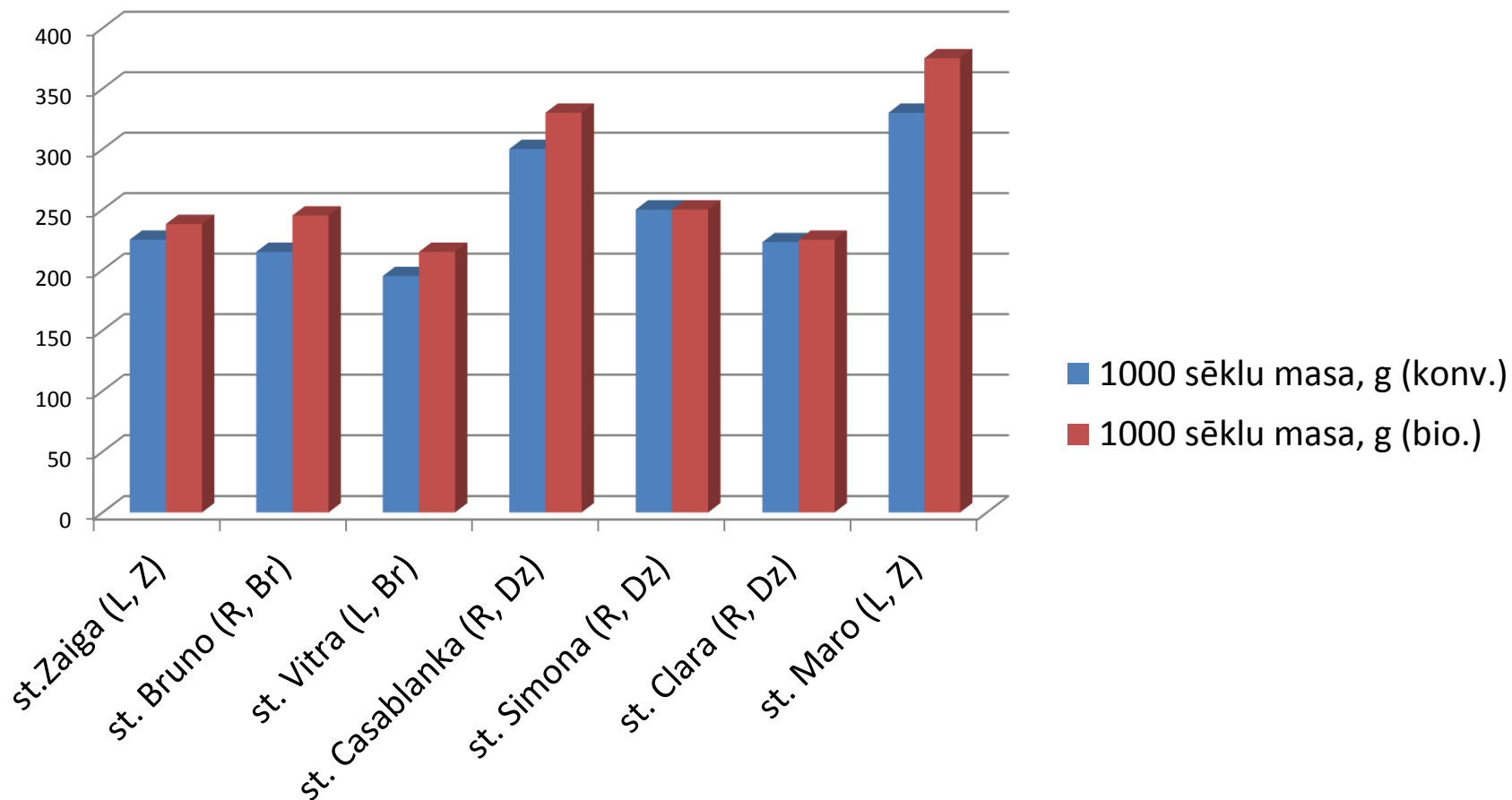
Standarta šķirņu salīdzinājums:

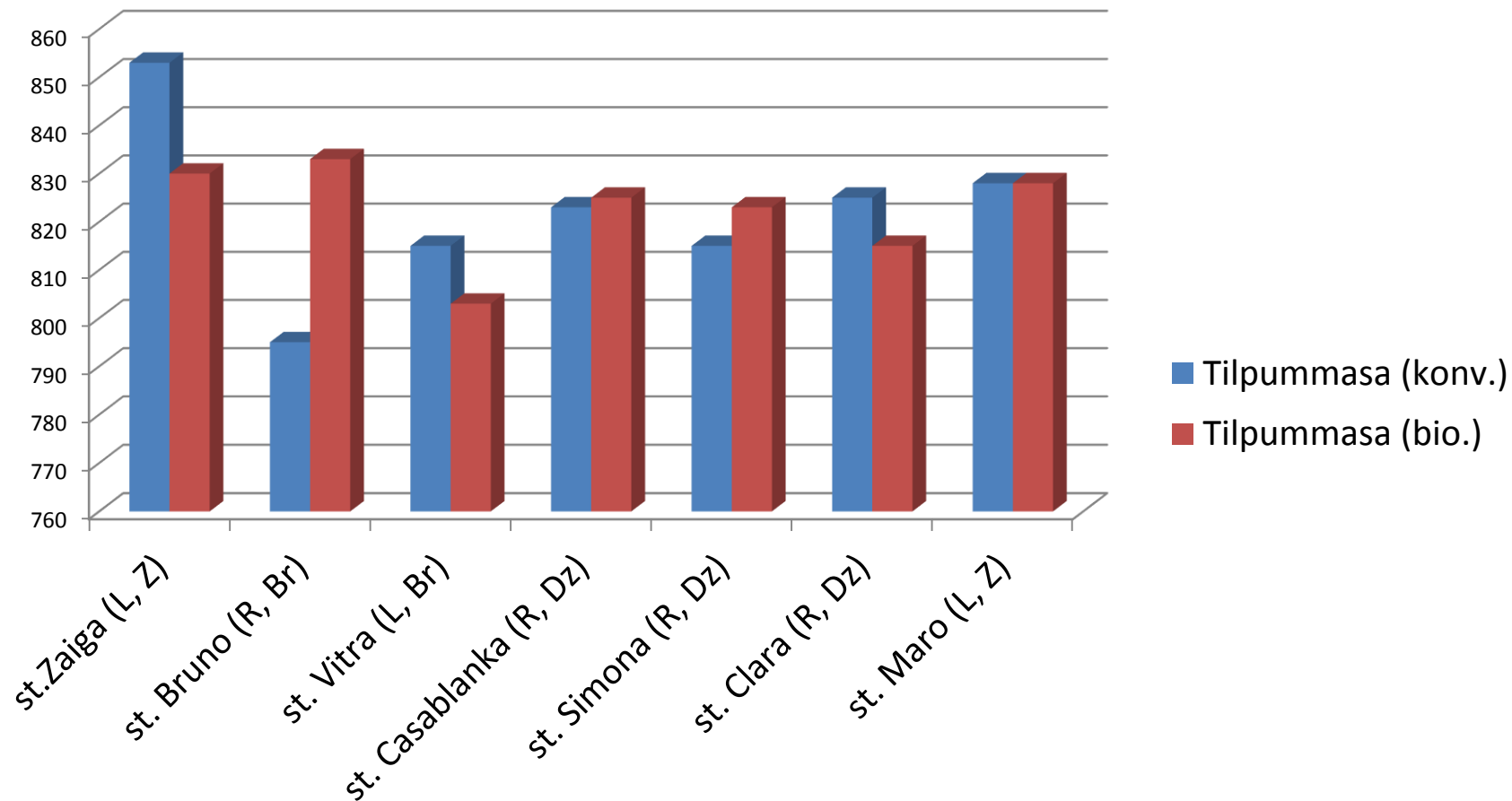
Standarta šķirņu salīdzinājums:

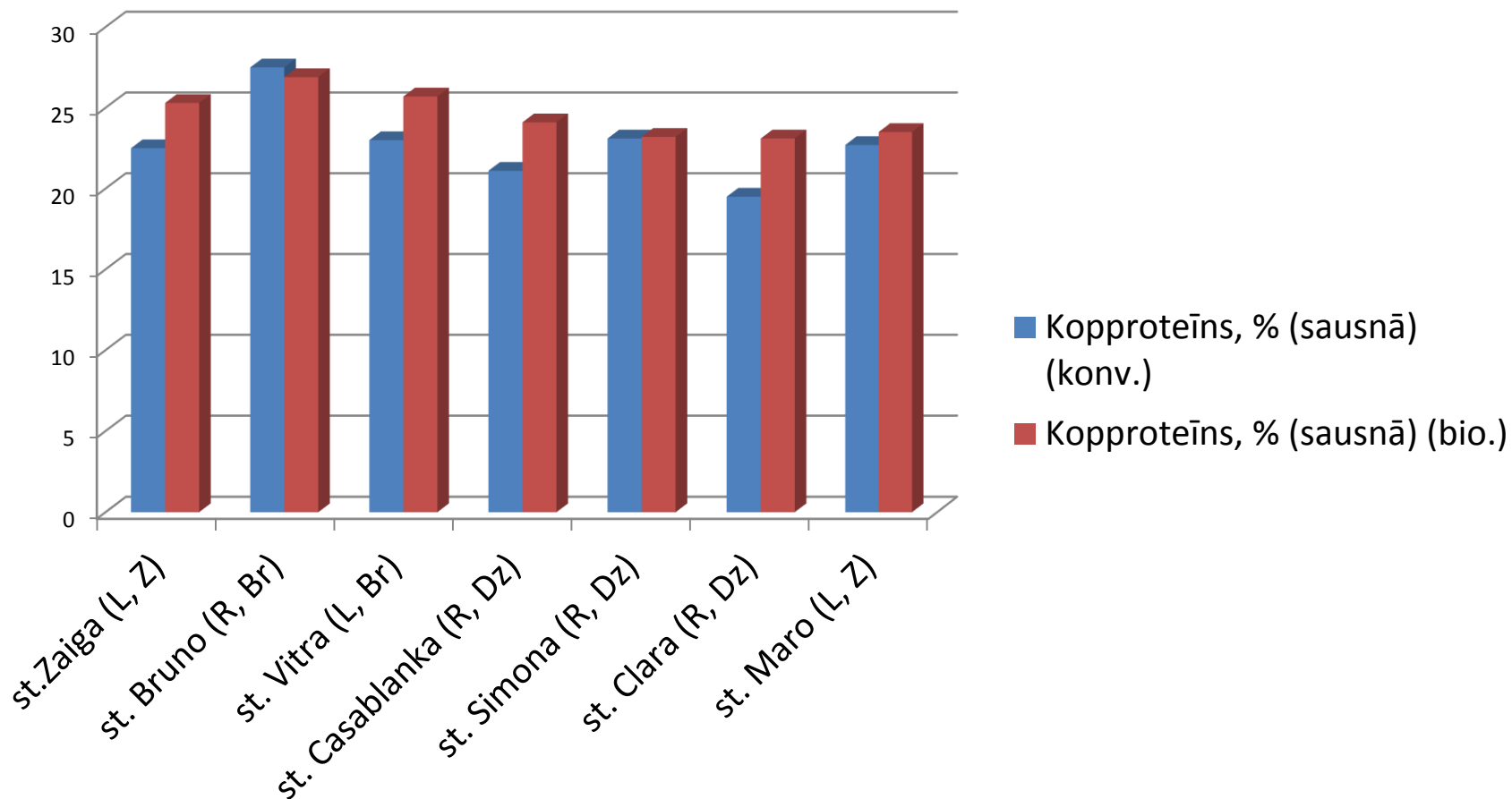
Standarta šķirņu salīdzinājums:

Standarta šķirņu salīdzinājums:

Standarta šķirņu salīdzinājums:

Secinājumi

2013. gadā zirņu selekcijas materiāla izvērtēšana veikta plānotajos apjomos. No izvērtētā materiāla tika atlasīti hibrīdi, kuru pazīmes vislabāk piemērotas bioloģiskās lauksaimniecības saimniekošanas sistēmai Latvijas apstākļos.